

A versenyző kódszáma:

Feladatlap az „Édes anyanyelvünk” nyelvhasználati verseny fővárosi fordulójára a gimnáziumi diákok részére

2012. szeptember 17.

Szövegértés

Olvassa el figyelmesen az alábbi szöveget, majd válaszoljon a kérdésekre!

Volt egy álmunk...

– írják a széphalmi A Magyar Nyelv Múzeuma munkatársai. Levelüket azért fogalmazták meg, mert a múzeumi hálózat átszervezése során a 2008-ban megnyílt széphalmi múzeum jövőjét nem látják pontosan.

A mintegy ötven éve létrehozott megyei múzeumi hálózatot (megyeszékhely és hozzá tartozó múzeumok) a kormány átszervezi, s a most formálódó tervek (Nefmi, múzeumtörvény) szerint a múzeumok az adott települési önkormányzatokhoz kerülnének. A más rendszer szerint való működés fölvet kérdéseket. 212 múzeumról van szó. A nagyobb városok „húzó múzeumai” nyilván tovább működhetnek és fejlődhetnek, a forráshiányos önkormányzatok kevésbé jelentős múzeumai viszont bajba kerülhetnek. A Heti Válasz információi szerint (2012. ápr. 19. 79) a Nefmi a kulturális örökség megőrzése érdekében egyes múzeumi feladatokat továbbra is támogatni kíván. Viszont olyan vélemény is megfogalmazódik, mint: „Saját kultúrpolitikaival is szembemenve felszámolja a megyei múzeumok hálózatát a kormány. A legrosszabb forgatókönyv esetén a vidéki közgyűjtemények anyagán a műtárgypiac és a nagy országos múzeumok osztozkodhatnak.”

A Magyar Nyelv Múzeuma (Széphalom) jelenleg a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Múzeumi Igazgatósághoz tartozik, és a sátoraljaújhelyi Kazinczy Múzeum „filiáljaként” működik a Kazinczy-emplékkerttel egyetemben. Amennyiben Sátoraljaújhely fennhatósága alá kerülne, úgy a városnak három múzeumot kellene működtetnie, s ez plusz források nélkül aligha lenne lehetséges. (Ha Széphalom leválna Újhelyről, gyakorlatilag nem lenne semmi forrás a múzeumra.) A Magyar Nyelv Múzeumának a helyzete azért is sajtószerű, mert ez a múzeum nem pusztán egy településé, még csak nem is egy megyéé (bár Borsod-Abaúj-Zemplén megyei beruházásként készült el), hanem az egész magyarságé. Így pedig országos, nemzeti intézmény.

Jó lenne, ha a Magyar Nyelv Múzeuma, a Kazinczy-emplékkert és a Kazinczy Múzeum hármasa a magyar kultúra, a magyar nyelv országos hatókörű, tudományos, közművelődési intézményeként maradhatna fenn. Az Anyanyelvűpolók Szövetsége és a Magyar Nyelvstratégiai Kutatócsoport már eddig is szoros kapcsolatot ápolt a múzeummal, s nyelvészeti szakmai támogatással szeretné segíteni a legjobb megoldás megtalálását.

Széphalom már évek óta a legjelentősebb irodalmi-nyelvi zárandokhely. Bízunk álmaink megvalósulásában, ezért június 15–17. között ott leszünk Széphalomban a második anyanyelvi juniálison.

A szerkesztőség

Forrás: *Édes Anyanyelvünk*. 2012. június. 2. o.

1. Melyik településen találhatóak a szövegben említett múzeumok és emlékhelyek?

Nevezze meg a települést! (3 pont)

Kazinczy-emplékkert:

Kazinczy Múzeum:

Magyar Nyelv Múzeuma:

2. Rendeljen az alábbi számokhoz, időpontokhoz információkat! Törekedjen a pontosságra! (4 pont)

212:

2008:

1973:

2012. április:

3. Értelmezze az alábbi kifejezéseket! (3 pont)

„húzó múzeum”:

zarándokhely:

„filiálé”:

4. Magyarázza meg az idézőjel szerepét a két, fenti kifejezésben! Válaszában a közös vonás mellett térjen ki a különbségekre is! (3 pont)

Közös vonás:

Eltérő vonás:

Eltérő vonás:

5. Értelmezze a szöveg két, álommal kapcsolatos közlését! (4 pont)

Volt egy álmunk...

a) A közlők megnevezése:

b) A közlés tartalma:

Bízunk álmaink megvalósulásában...

a) A közlők megnevezése:

b) A közlés tartalma:

6. Igaz vagy hamis? A megállapítások mellé írja be a megfelelő I vagy H betűjelet! (5 p.)

Megállapítás	I / H
Sátoraljaújhely megyei jogú város.	
Széphalom önállóvá válása segítené a Magyar Nyelv Múzeuma fennmaradását.	
Az új múzeumtörvény már hatályba lépett.	
Az Anyanyelvápolók Szövetsége szakmailag támogatja a széphalmi múzeumot.	
Az anyanyelvi juniálist minden évben megrendezik.	

2. Fogalmazza át egyértelművé az alábbi mondatokat! (2 pont)

A szülőknek azt tanácsolom, hogy ha 3 éves korukban észreveszik, hogy a gyermekük dadog, forduljanak logopédushoz.

.....
.....

A pályamű szerzőjét, foglalkozását és lakcímét külön lezárt borítékban kell elküldeni.

.....
.....

3. Egyszerűsítse az alábbi mondatokat! (6 pont)

Nyáron megrendezésre kerülnek a szabadtéri játékok.

.....
Intézkedést fogantatosítottunk a baleset tárgyában.

Felterjesztést eszközöltünk a minisztérium felé.

.....

4. Melyik két szólás keveredett össze? Nevezze meg a két szólást! (8 pont)

Lándzsát tör felette.

.....
.....

Csehül áll a szénája.

.....
.....

Áll, mint borjú az új kapu előtt.

.....
.....

Szorít a hurok.

.....
.....